

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหาร
งานตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**
**Factors Affecting Fraud Risk Control Activities of Chief Executives
of Internal Audit Firms Listed on The Stock Exchange of Thailand**

ธณัยนันท์ ภัทรวิริยโกติน^๑ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ^๒

Thanainan Phatraviriyaphokin^๑ Kanoksak Sukkawattanasinit^๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งต่อกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 261 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 183 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.11 โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมการควบคุมการทุจริต ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ ผลที่ได้สามารถนำไปเพื่อพัฒนาให้กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตในองค์กรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้นควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การตรวจสอบภายใน กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง การทุจริต

^๑ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^๒ Student Master of accounting, Faculty of Accounting, Sripatum University

^๒ ดร. หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^๒ Ph.D., Master of accounting, Faculty of Accounting, Sripatum University

Abstract

The objectives of this research is to study factors influencing and affecting fraud risk control activities of chief executives of the internal audit firms listed on the Stock Exchange of Thailand from 261 samples. Questionnaires were returned from 183 respondents or 70.11% out of 261 participants. The statistics methods that were applied in this study were Multiple Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis. (1) Factors affecting on fraud control activities were the organizational factor, the auditee's understanding and acceptance factor, the auditor's qualification, knowledge and expertise factor, and the attitude factor of internal audits of the auditor. (2) Factors affecting on fraud investigation activities and correction improvement were the auditor's qualification, knowledge and expertise factor, and the attitude factor of internal audits of the auditor. Finally, (3) Factors that affected on fraud risk management monitoring activities were the organizational factor, and the auditor's qualification, knowledge and expertise factor. The results received could be brought to develop more in term of the effectiveness of fraud risk control activities in the organization. However, this research is only the study of companies listed on the Stock Exchange of Thailand. Therefore, there still needs to be further studies in other different samples.

Keyword: Internal audit, Risk control activities, Fraud

1. บทนำ

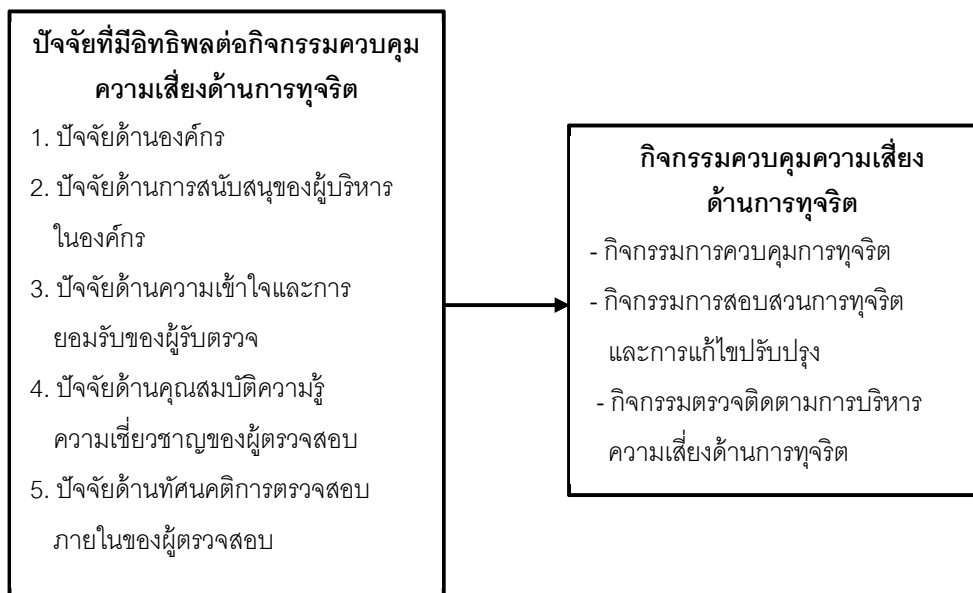
การทุจริตเป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรซึ่งเกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยมีโอกาสมองเห็นช่องทางที่สามารถกระทำการทุจริตได้ การบริหารความเสี่ยง เป็นแนวทางกระบวนการเพื่อจัดการกิจกรรมที่อาจจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานประสงค์ขององค์กร ด้วยวิธีการในการจัดการความเสี่ยงอย่างเชื่อมั่นที่สมเหตุสมผลเป็นที่ยอมรับในองค์กร โดยผู้ตรวจสอบภายในมีบทบาทสำคัญในการช่วยจัดการความเสี่ยงขององค์กร ซึ่งปัจจุบันองค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายข้อบังคับ วิธ สันติประภพ (2560) ได้กล่าวว่า ยุค 4.0 ที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง ธุรกิจขนาดใหญ่จะเป็นกำลังที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้ตรวจสอบภายในเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในภาคธุรกิจและสามารถกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ความเสี่ยง ซึ่งจะพัฒนาไปเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงได้ในทุกขั้นตอนของการทำงาน การทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีตามหลักวิชาชีพจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงขึ้นในองค์กร ในการจัดการข้อมูลทางธุรกิจในยุค 4.0 โกญจนนาถ เกื้ออนุสรณ์ (2561) กล่าวว่า การจัดการข้อมูลที่ต้องพึ่งพาการติดต่อออนไลน์ทั้งกับลูกค้าและระหว่างธุรกิจอื่น จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะยิ่งระบบข้อมูลมีการเชื่อมต่อที่ซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด ความเสี่ยงที่ข้อมูลจะรั่วไหลก็ยิ่งตามมากขึ้นเท่านั้น อาจจะทำให้เกิดการทุจริตที่มีจุดประสงค์เพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายใน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนใน

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำมาพัฒนาความเชี่ยวชาญ ความรู้ ทักษะและความสามารถของหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ประกอบด้วย (1.) ปัจจัยด้านองค์กร (2.) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร (3.) ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ (4.) ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และ (5.) ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ กิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตประกอบด้วย (1.) กิจกรรมการควบคุมการทุจริต (2.) การสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง และ (3.) กิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต

โดยจากการทบทวนงานวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายในรวมถึงปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ของงานตรวจสอบภายใน ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ อาจส่งผลต่อผู้ตรวจสอบภายในต่อการดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในองค์กร โดยสามารถอธิบายตามรายละเอียดดังนี้

1) ปัจจัยด้านองค์กร หมายถึง องค์กรมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลการทุจริต และสื่อสารไปยังทุกระดับในองค์กร จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านองค์กรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน (ปรีชาติ รัชสิมาอรุณ 2556) และการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านองค์กรยังส่งผลต่อประสิทธิภาพของเครื่องมือการตรวจสอบการทุจริตในองค์กร (Tyge-F. Kummer, Kishore Singh, Peter Best 2558)

2) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร หมายถึง ผู้บริหารในองค์กรมีการสนับสนุนหน่วยงานตรวจสอบในการตรวจสอบการทุจริตอย่างเป็นอิสระ จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญการตรวจสอบภายใน (โรสรีน ภาวะเวช 2549, พรพิมล นิลทนต์ 2549, ปรีชาดิ รังสิมาอรุณ 2556, วราลักษณ์ มิ่งขวัญ 2560)

3) ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ หมายถึง สามารถเข้าถึงทุกรายการของการตรวจสอบ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่รับตรวจ เช่น ผู้รับตรวจได้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญการตรวจสอบภายใน (โรสรีน ภาวะเวช 2549, วราลักษณ์ มิ่งขวัญ 2560)

4) ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ หมายถึง มีความรู้ ความสามารถเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพตรวจสอบภายใน รวมถึงความรู้ในการบริหารความเสี่ยง จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญการตรวจสอบภายใน (ปรีชาดิ รังสิมาอรุณ 2556, ภคพล สุนทรโรจน์ 2556, วราลักษณ์ มิ่งขวัญ 2560)

5) ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ หมายถึง มีแนวคิดเชื่อว่างานตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพช่วยให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุเป้าหมาย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบส่งผลต่อ ความเชี่ยวชาญและองค์ประกอบสำคัญการตรวจสอบภายใน (ภคพล สุนทรโรจน์ 2556, วราลักษณ์ มิ่งขวัญ 2560)

2.1.2 กิจกรรมการควบคุมการทุจริต (Fraud Control Activity)

กิจกรรมการควบคุมการทุจริตเป็นการกระทำที่จัดตั้งขึ้นโดยผ่านนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่ช่วยให้มั่นใจว่าแนวทางของฝ่ายบริหารในการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดขึ้นในเชิงปฏิบัติ กิจกรรมการควบคุมการทุจริตเป็นระเบียบปฏิบัติหรือกระบวนการที่มีเจตนาเฉพาะเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นของการทุจริต หรือตรวจจับได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดการทุจริตขึ้น

กิจกรรมการควบคุมการทุจริตโดยทั่วไปอาจมองได้ว่าเป็นทั้งส่วนที่ใช้ป้องกัน (ออกแบบเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ทุจริตหรือรายการที่จะนำไปสู่การทุจริต) หรือส่วนที่ใช้ตรวจจับ (ออกแบบเพื่อให้สามารถค้นพบเหตุการณ์หรือรายการทุจริตหลังผ่านกระบวนการขั้นต้นที่นำไปสู่การทุจริต) การเลือก พัฒนา นำมาใช้ และตรวจติดตามกิจกรรมการควบคุมเพื่อการป้องกันและตรวจจับการทุจริตเป็นส่วนสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต กิจกรรมการควบคุมการทุจริตเป็นเอกสารที่กำหนดวิธีปฏิบัติและรับผิดชอบในการระบุความเสี่ยงและชนิดของการทุจริต กิจกรรมการควบคุมการทุจริตจึงเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของการควบคุมภายใน (ศิริวัชร พินิจารมณ, 2560)

2.1.3 กิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง (Fraud Investigation and Corrective Action)

กิจกรรมการควบคุมปกติไม่สามารถให้ความมั่นใจในเรื่องการทุจริตได้อย่างเต็มที่ผลคือ คณะกรรมการบริษัท หรือผู้มีบทบาทในการกำกับดูแลควรพิจารณาเพิ่มความมั่นใจโดยการพัฒนาและนำมาใช้ซึ่งระบบที่มีการสอบสวนอย่างเป็นความลับ มีความรวดเร็ว บุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีการสอบสวนเพื่อหาข้อสรุปเมื่อมีการละเมิดหรือการกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการทุจริต ประโยชน์ที่ได้จากการสอบสวนยังช่วยให้องค์กรสามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียกทรัพย์สินที่เสียไปคืนมา ลดความเสี่ยงในด้านพิธีการทางกฎหมายหรือชื่อเสียงเสียหายโดยการจัดตั้งและจัดเตรียมแผนอย่างระมัดระวัง (ศิริวัชร พินิจารมณ, 2560)

2.1.4 กิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต (Fraud Risk Management Monitoring Activities)

การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเกี่ยวกับการตรวจติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตทั่วทั้งองค์กร กิจกรรมตรวจติดตามถูกใช้เพื่อให้มั่นใจว่า หลักการแต่ละหลักการของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตที่องค์กรมีอยู่เกิดประสิทธิผลในเชิงปฏิบัติตามที่ได้ออกแบบมาและยังสามารถเปลี่ยนแปลงเมื่อเกิดความจำเป็นได้อย่างทันที่

องค์กรใช้แบบการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยแบบเป็นประจำและเป็นแบบระยะ หรือผสมผสานกันทั้งสองแบบในสำหรับกิจกรรมตรวจติดตามการทุจริตเช่นเดียวกันกับกิจกรรมตรวจติดตามของการประเมินความเสี่ยงของ COSO 2013 โดยความเสี่ยงด้านการทุจริตแบบเป็นประจำจะกระทำภายใต้กระบวนการดำเนินงานทางธุรกิจในระดับต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยในเชิงเปรียบเทียบ ส่วนการประเมินแบบเป็นระยะจะขึ้นอยู่กับขอบเขตและระยะเวลา รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากการประเมินแบบเป็นประจำด้วย (ศิริวัชรพงษ์พิริยารมณ, 2560)

2.2 สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยข้างต้นสามารถนำมากำหนดสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2561 จำนวนทั้งสิ้น 749 บริษัท และคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมโดยสูตรของ Taro Yamane (ยูทชิ ไกยวอร์ธ, 2558) จำนวน 261 คน

3.2 เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 28 คำถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะไปทดสอบใช้ (Try – out) กับผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทเอกชนในประเทศไทย จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมและเป็นรายด้าน (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.818 - 0.946 และการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.786 - 0.941

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 261 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้นจำนวน 183 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.11 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจ และการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติ การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต

ตัวแปร	CA	FC	FSC	FUA	FKE	FAA	VIF
$\bar{X}$	4.16	4.24	4.25	4.12	4.07	4.51	
S.D.	0.65	0.73	0.67	0.60	0.60	0.46	
CA	1	0.473**	0.454**	0.306**	0.561**	0.627**	
FC		1	0.513**	0.365**	0.269**	0.364**	1.407
FSC			1	0.633**	0.545**	0.461**	2.123
FUA				1	0.607**	0.484**	2.055
FKE					1	0.500**	1.829
FAA						1	1.517

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน จึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.407 – 2.123 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีความสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.306 - 0.627 จากนั้นจึงทำการ วิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ มีรายละเอียดดังที่ปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1. ปัจจัยด้านองค์กร	0.274	4.713	0.000*
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร	0.084	1.171	0.243
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ	-0.305	-4.338	0.000*
4. ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ	0.411	6.201	0.000*
5. ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ	0.430	7.127	0.000*

หมายเหตุ: n = 183 , R = 0.575 , Adjusted R² = 0.563 , SE_{est} = 0.427 , F = 47.805

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า Adjusted R² มีค่าเท่ากับ 0.563 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดนั้น สามารถอธิบายความมีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต (CA) ร้อยละ 56.30 สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1 สามารถสรุปผลได้ว่า ปัจจัยด้านองค์กร (FC) ปัจจัยด้านความเข้าใจ และการยอมรับของผู้รับตรวจ (FUA) ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ (FKE) และปัจจัย ด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (FAA) ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยกเว้นปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร (FSC) ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจ และการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติ การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวน การทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง

ตาราง 3 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง

ตัวแปร	IC	FC	FSC	FUA	FKE	FAA	VIF
$\bar{X}$	3.98	4.24	4.25	4.12	4.07	4.51	
S.D.	0.63	0.73	0.67	0.60	0.60	0.46	
IC	1	0.359**	0.551**	0.566**	0.795**	0.634**	
FC		1	0.513**	0.365**	0.269**	0.364**	1.407
FSC			1	0.633**	0.545**	0.461**	2.123
FUA				1	0.607**	0.484**	2.055
FKE					1	0.500**	1.829
FAA						1	1.517

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน จึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.407 – 2.123 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องการสอบสวนการทุจริต และการแก้ไขปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.359 - 0.795 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ มีรายละเอียดดังที่ปรากฏในตารางที่ 4 ดังนี้

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1. ปัจจัยด้านองค์กร	0.063	1.328	0.186
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร	0.057	0.98	0.328
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ	0.005	0.079	0.937
4. ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ	0.604	11.124	0.000*
5. ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ	0.280	5.665	0.000*

หมายเหตุ: n = 183 , R = 0.715 , Adjusted R² = 0.707 , SE_{est} = 0.342 , F = 88.689

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า Adjusted R² มีค่าเท่ากับ 0.707 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดนั้นสามารถอธิบายความมีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริต และการแก้ไขปรับปรุง (IC) ร้อยละ 70.70 สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2 สามารถสรุปผลได้ว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ (FKE) และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (FAA) ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ปัจจัยด้านองค์กร (FC) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร (FSC) และปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ (FUA) ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

ตัวแปร	MM	FC	FSC	FUA	FKE	FAA	VIF
$\bar{X}$	3.96	4.24	4.25	4.12	4.07	4.51	
S.D.	0.62	0.73	0.67	0.60	0.60	0.46	
MM	1	0.454**	0.538**	0.498**	0.639**	0.443**	
FC		1	0.513**	0.365**	0.269**	0.364**	1.407
FSC			1	0.633**	0.545**	0.461**	2.123
FUA				1	0.607**	0.484**	2.055
FKE					1	0.500**	1.829
FAA						1	1.517

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน จึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.407 – 2.123 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.443 - 0.639 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ มีรายละเอียดดังที่ปรากฏในตารางที่ 6 ดังนี้

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
1. ปัจจัยด้านองค์กร	0.237	3.790	0.000*
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร	0.122	1.583	0.115
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ	0.023	0.310	0.757
4. ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ	0.467	6.549	0.000*
5. ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ	0.056	0.062	0.390

หมายเหตุ: $n = 183$, $R = 0.508$, $\text{Adjusted } R^2 = 0.494$, $SE_{est} = 0.443$, $F = 36.555$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.494 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดนั้นสามารถอธิบายความมีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต (MM) ร้อยละ 49.40 สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 3 สามารถสรุปผลได้ว่า ปัจจัยด้านองค์กร (FC) และปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ (FKE) ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร (FSC) ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ (FUA) และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (FAA) ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5. อภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยด้านองค์กร จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านองค์กร มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต และเรื่องกิจกรรมตรวจติดตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีชาดิ รังสิมาอรุณ (2556) พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานตรวจสอบภายในที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของนายทหารตรวจสอบภายใน คือปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนของฝ่ายบริหาร และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Kummer, T., Singh, K., & Best, P (2558) พบว่า องค์กรที่มีนโยบายการควบคุมการทุจริต นโยบายการต่อต้านการทุจริตเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการตรวจสอบทุจริตในองค์กร

ทั้งนี้ ปัจจัยด้านองค์กร ไม่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง สามารถอธิบายได้ว่า แนวทางในการดำเนินการสอบสวนการทุจริตได้อย่างเหมาะสมและระมัดระวังซึ่งถึงเหตุการณ์ของการทุจริตภายในองค์กรได้เป็นปัจจัยความสามารถของแต่ละบุคคล

ของผู้บริหารงานตรวจสอบภายใน ซึ่งการกำหนดแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพโดยจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน จากการศึกษาของ ผกามาศ มูลวันดี (2553) พบว่า การประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในด้านการบริหารงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวม ด้านกลยุทธ์ และด้านการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารในองค์กร ไม่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง และกิจกรรมตรวจติดตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตจากกลุ่มตัวอย่างสามารถอธิบายได้ว่า (1) บางครั้งมีการแทรกแซงโดยผู้บริหารระดับสูงเพื่อช่วยเหลือพนักงานที่ทุจริต โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรม ศีลธรรมและธรรมาภิบาล (2) ผู้บริหารในองค์กรควรเป็นแบบอย่างที่ดีและมีจิตสำนึกในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต จันทนา สาขาร และคณะ (2557) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้การตรวจสอบภายในประสบผลสำเร็จฝ่ายบริหารหรือผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ต้องกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง และจริงจังแก่หน่วยงานตรวจสอบภายใน ฝ่ายบริหารไม่ควรไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงหรือขัดขวางการทำงานของผู้ตรวจสอบภายใน

5.3 ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ โรสลิน ภาวะเวช (2549) พบว่า ปัจจัยด้านองค์กรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของงานตรวจสอบภายใน ได้แก่การยอมรับของหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ วราลักษณ์ มิ่งขวัญ (2560) พบว่า ความเข้าใจและการยอมรับของหน่วยรับตรวจเป็นองค์ประกอบที่เพิ่มประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ไม่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตสามารถอธิบายได้ว่า ความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะต่อองค์กรรวมถึงความสามารถในชี้ปัจจัยเสี่ยงการทุจริตไม่ได้เกิดจากการยอมรับการตรวจสอบ ซึ่งเป็นผลจากความสามารถของผู้บริหารตรวจสอบภายในแต่ละบุคคล

5.4 ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต เรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง และเรื่องกิจกรรมตรวจติดตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ปรีชาดิ รังสิมาอรุณ (2556) พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานตรวจสอบภายใน ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในคือปัจจัยด้านความรู้ทักษะ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ภคพล สุนทรโรจน์ (2556) พบว่า ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในด้านการแก้ไขปัญหาได้ทันกาล และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของ Omonyemen, I. (2560) พบว่า คุณสมบัติการตรวจสอบภายในทั้งสามองค์ประกอบ ขนาดของการตรวจสอบภายใน คุณภาพการตรวจสอบภายใน และความเป็นอิสระการตรวจสอบภายใน มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญในการตรวจสอบการทุจริตทางการเงิน

5.5 ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ จากผลการศึกษาพบว่า

ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมการควบคุมการทุจริต และเรื่องกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ วราลักษณ์ มิ่งขวัญ (2560) พบว่า มนุษย์สัมพันธ์และการประสานงานของผู้ตรวจสอบภายใน เป็นองค์ประกอบที่เพิ่มประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ ปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ ไม่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต เรื่องกิจกรรมตรวจติดตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตสามารถอธิบายได้ว่าอาจเกิดจากทัศนคติของแต่ละบุคคลโดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ทัศนคติเชิงบวก และทัศนคติเชิงลบ เช่น ผู้ตรวจสอบภายในที่มีทัศนคติเชิงบวกจะมองเห็นว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในนั้นเป็นการแสดงบทบาทของที่ปรึกษาการให้คำแนะนำก่อนที่จะก่อให้เกิดบรรยากาศในองค์กรที่ไม่ตึงเครียด เชื่อใจกันจนเกิดความร่วมมือกับผู้รับตรวจ (จันทนา สาขากกร และคณะ, 2557)

6. บทสรุป

งานตรวจสอบภายในสามารถช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ด้วยปัจจัยที่หลากหลายช่วยผลักดันให้งานตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในการช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรด้านการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริต ดังนั้นจึงได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตของผู้บริหารงานตรวจสอบภายในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผลงานวิจัยในครั้งนี้ พบว่า (1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมการควบคุมการทุจริต ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านความเข้าใจและการยอมรับของผู้รับตรวจ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมการสอบสวนการทุจริตและการแก้ไขปรับปรุง ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ และปัจจัยด้านทัศนคติการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกิจกรรมตรวจติดตามการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร และปัจจัยด้านคุณสมบัติความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้โดยผู้บริหารในองค์กร ผู้บริหารงานตรวจสอบภายในทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรพัฒนาศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในด้านคุณสมบัติความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงการพัฒนาทางด้านทัศนคติของผู้ตรวจสอบเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ ผู้ตรวจสอบภายในภาคเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ตรวจสอบภายในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เป็นต้น รวมถึงควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตแต่ละกลุ่มตัวอย่าง เช่น องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และองค์กรที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- โกญจนนาท เกื่อนมูลแสน. (2561). ความเสี่ยงที่ต้องระวังในยุค 4.0. ค้นเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.prachachat.net/columns/news-21607>.
- จันทนา สาขากร. นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2557). การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็นเพรส.
- ปริชาติ รังสิมาอรุณ. (2556). ประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของนายทหารตรวจสอบภายในประจำส่วนราชการ กองบัญชาการกองทัพไทย. กรุงเทพฯ: วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ปีที่ 4 ฉบับที่ 3.
- ปริชาติ รังสิมาอรุณ. (2556). ประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของนายทหารตรวจสอบภายในประจำส่วนราชการ กองบัญชาการกองทัพไทย. กรุงเทพฯ: วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ปีที่ 4 ฉบับที่ 3.
- ผกามาศ มูลวันดี (2553). ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพิมล นิลจันทน์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของนักวิชาชีพตรวจสอบภายในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภคพล สุนทรโรจน์. (2556). ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2558). หลักสถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรสริณ ภาวะเวช. (2549). ปัจจัยด้านองค์กรที่มีผลต่อคุณภาพของงานตรวจสอบภายในมุมมองของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรลักษณ์ มิ่งขวัญ. (2560). องค์ประกอบการเพิ่มประสิทธิผลของการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน มุมมองของผู้รับตรวจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สุทธิปริทัศน์, ปีที่ 31 ฉบับที่ 99.
- วิโรจน์ สันติประภาพ. (2560). รายงานสรุปปฐกถาพิเศษงานสัมมนาใหญ่ประจำปี 2560 สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
- ศิริวัชร พิณจรรย์. (2560). เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร การตรวจสอบทุจริต. กรุงเทพฯ: สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.
- Kummer, T., Singh, K., & Best, P. (2015). *The effectiveness of fraud detection instruments in not-for-profit organizations*. Department of Accounting, Finance and Economics, Griffith University.
- Omonyemen, I. (2017). *Internal control as the basis for prevention, detection and eradication of frauds in banks in nigeria*. International Journal of Economics, Commerce and Management. Igbiniedion University.